

ב"ה, עה"ק יפו ת"ג, י"ד חזון מס' ט.

שורך נכבד ואהובו, שצבי יברכה.

הנני נזקל בזה לבאר בעתונך היקר דבריהם אחדים, אשר אבקש מכבוד הדרתך שתשימים בו בלשוני:
מטרת החינוך היא להכשיר את האדם לצורחו המתוון, שהנקודה המרכזית
שהיא לעשומו טוב וישר. מאזו אשר החל אברהם אבינו לקרוא בשם ד', הימת
לט לנחליה כי כל מה שתהיה מושרשת בלבבו של אדם יותר הקריאה בשם ד' כן
יגדל טובו וירושו, ויהיה יוריך מאושר לעצמו ולהברה כולה.

כנסת ישראל נתיחודה מכל האומות להרים ברמה את הדגל של החלטת
צאית בעולם, שהטוב והוואר של האדם היא התחילה היוצר ונשגבת שלו, והשקריה
בשם ד' והשרשת ידיעה זו היא ההקשרה היותר בטוחה למגמה זו, עד שהמגמה
זהה להשבר הנם דבר אחד ולא יתפרקנו, וכאשר לתוכלית השרשת הקריאה בשם ד'
בלב ונפש, ביחיד ובאותה בכללה, וזרוש תלמוד קבוע, משחר טל הילדות של האדם,
על כן לח מקומם בראש החינוך היישראלי תלמוד תורה, — וזרוק תלמוד תורה
ולא ידיעות אחרות, שאין מטרתן כי' להכשיר את האדם למלחמה החיים, ולא
לעשונו טוב וירוש לפניו ד' ואדם. זאת היא הדרך העתיקה, אשר בה הלו אבותינו
מעולם, וע"פ דרך זה נשמר שם ישראל בכל, והצליחו גם עשו פרי, שייצאו מגדולי
הדורות המצרים מאורי אויר بعد האומה ובعد כל העולם כולם. ההשרת האדם
למלחמה החיים נחשבה בנו תמיד למדרגה השניה של צדי החינוך, ולא עצם מטרתו.
ברבות הימים עברו על ראשינו גלי הומן, ועם ישיבתנו בארץות הגויים, אשר המטרה
הראשית של חנוכם איבנה כי' האהבה של האדם למלחמה החיים, והדרישה של
הטוב והישר, — וק"ז הקריאה בשם ד', שהיא הבסיס שלה, — גם אחר שפטגו מעת
זהה אל תוכם על ידי צנורוינו, נחשבו בכל זאת לטפל נגד ההש器 אל החיים
החפריים ומלחמותם, — חדר גם בנו רוח כזה. ורבים מארם לדאכוננו, אשר שכחו
את צורת החינוך העקרית שלג, וישיכחו מבתי למידותם את הראשיות של מטרת
היישר והטוב ואת הקריאה בשם ד', הקשורה בת, ויטבעו את חותם החינוך כולו
רק על האשרה החיים הזמנית, במלחמות וחותימותם. האומה בכללה החשה וגדרליה
הכירו את הסכנה הצפואה מזוווף הותמן זה, ולשם דגל מלחה נקבע, בחוקת-יד
ובמסדרות-נפש, נגד כל גלי הומן, והטפל של מלחמת החיים יבוקש
מן הצד, באופן אשר יודע כי יש הבדל בין קדש לחול. הידיעה הברורה, שנאנח
ישראל לא ישקי, וכי למרות כל צרכי הזמנית, המשתנים ומתחדשים, היסוד הראשי
קבוע הוא ועומד: מלכות ד', ומשלתו הקשרת האדם והאומה לכלת בדרכיה
המושפעת מהחינוך היסודי, המזוהה ללא שום שיתוף, רק לתלמוד תורה, וזה עומד
לעד. «מלכותך מלכות כל עולמים, וממשתך בכל דור ודור».

מוסדות עתיקים ממין זה יש לנו בגולה ע"י רועי ישראל, גאוני וצדיקי
דורות, וביותר באה"ק, — מקום-המבצר לרוח עמנו היסודי לעד, — ובhem נחפר
סללה.

גם אלה אשר החיים הביבדו עליהם את אכפתם, והם מריגשים לחץ כבד
ברוחם מדאגת החיים הזמנית של בניהם, והרשו להם לצרף למוכנות החינוך חול
אל הקודש, אל נא ישכחו, כי צירוף זה ציריך שמירה גודלה, שלא יבא הדבר לידי
זיווח המטבע החינוכית שלנו בכל. וזה ציריך בכל מקום להיות משוגן וניכר, יותר
מכל באה"ק, אשר בה צריך להשתכלל רוחנו העקרית, בצורתו המיוחדת לנו, השונה
מכל העם אשר על פני הארץ זו. אל נא ישכחו כי לא שפות זרות, לא לימודים
שמוגנתם היא הקשרות חומריות, יצאו ביחס מציגו, — אלא כי מצין תצא תורה
ודבר ד' מירושלים.²

כשיהיך דברים הללו חרוטים על לבם של האחים הילו, נוכל בטח לקוות:
כי לא ירחקו לכלת, וגם בניהם יהיו שתולים בחזרות ד', «והקיפו את קדש יעקב
ואת אלהי ישראל יעריצו».³

ואת הייתה כונתי בשיחה הקטנה, אשר הבעתי אותה בעת שמחת תורתנו
הקדושה, בית המקדש הגדול, להמושד הקדוש «שער תורה», שהראוני שהובאת
בעתונך היקר, נumar 11.

ידיזו מוקיר ערכו ורוצחה פועל ידיו באהבתה.